

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2008-2009

4 november 2008

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heer Sven Gatz en de dames Stern Demeulenaere en Margriet Hermans –

houdende de bevordering van het meertalig onderwijs

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. Inleiding en maatschappelijke context

Het is duidelijk dat Vlaanderen zijn economische en sociale toekomst enkel veilig zal kunnen stellen indien we met een open vizier naar de ons omringende wereld kijken. Die toekomst zal door onze kinderen en jongeren gemaakt worden. In de eerste plaats is het vandaag de taak van het onderwijs om hen een brede en degelijke basis aan vaardigheden mee te geven. Het is dan ook onze prioriteit om ervoor te zorgen dat ons onderwijs de sleutels aanreikt waarmee jongeren zichzelf toegang kunnen verschaffen tot een complexe en boeiende wereld waarin ook zij later kunnen bijdragen tot een economisch dynamische maatschappij.

Taal is ongetwijfeld een van de belangrijkste sleutels om dat te kunnen doen. Bovendien geeft taal ook toegang tot informatie. Het is onze taak om ervoor te zorgen dat er bij de toekomstige generaties geen uitsluiting ontstaat door een beperkte taalkennis. Talenkennis en gelijke kansen gaan hand in hand. Tijdens de schoolloopbaan is het voldoende beheersen van de instructietaal een absolute voorwaarde om te kunnen slagen.

Maar de instructietaal kan tevens een instrument zijn dat bijdraagt tot de ontwikkeling van het kind. Bij het betreden van de arbeidsmarkt is taalvaardigheid immers een noodzaak. In het leven van ieder mens werkt een goede taalbeheersing emanciperend, zowel in de nationale als in de internationale context. Het verwerven en beheersen van verschillende talen mag niet het voorrecht van een minderheid zijn.

In het kader van de Europese context verwijzen wij graag naar de richtlijn en het actieplan, gebaseerd op de doelstellingen van Lissabon en Barcelona, waarin vooropgesteld wordt dat iedere Europeaan naast zijn moedertaal nog minstens twee andere Europese talen kent¹.

Daarnaast is het ook nuttig te verwijzen naar de nota 'Een heilzame uitdaging' van de Groep van intellectuelen voor de interculturele dialoog die op initiatief van de Europese Commissie werd opgesteld. Daarin

wordt ingegaan op de taalverscheidenheid, een uitdaging voor Europa.

Meertaligheid wordt beschouwd als instrument voor integratie en goede verstandhouding. De nota is een verregaand pleidooi voor het invoeren in het onderwijscurriculum van het aanleren van een persoonlijke adoptietaal, naast de identiteitsbepalende taal (moedertaal) en de internationale voertaal (Engels, Frans, Spaans, maar ook Chinees en andere).

De persoonlijke adoptietaal moet uitgroeien tot tweede moedertaal, vrij te kiezen binnen het Europese kader.

Voor Vlaanderen heeft het taalgebruik in de les een historisch geladen betekenis. Naast de pedagogische doelstellingen is het jarenlang het belangrijkste instrument geweest voor het behoud van onze cultuur.

Het blijft belangrijk om die recente geschiedenis en soms ook actualiteit in gedachten te houden. Het meegeven van een goede kennis van het Nederlands blijft dan ook één van de belangrijkste kerntaken van ons onderwijs. Die kennis verschaft iedere jongere immers de toegang tot onze cultuur en de kans om daar een eigen en unieke bijdrage aan te leveren. Een pleidooi voor meertalig onderwijs kan daaraan nooit tegengesteld zijn. In die zin zijn we ons ook ten zeerste bewust van de specificiteit van het Nederlandstalige onderwijs in Brussel (en mutatis mutandis ook in andere grote steden in Vlaanderen). De achtergrond van de leerlingen is er zeer divers en de taalwetgeving heeft er een grotere impact. Daaruit volgt dat, in het bijzonder ook in een grootstedelijke context, het Nederlandse taalvaardigheidsonderwijs voorrang heeft en dat ieder project ter bevordering van de meertaligheid in deze context daaraan complementair moet zijn.

Onze geschiedenis mag echter geen rem zijn op de toekomst. Vlaanderen moet op een volwassen manier omgaan met de uitdagingen die voor ons liggen. Zonder naïef te zijn, moeten we de verworvenheden uit het verleden, zoals de taalwetgeving, durven plaatsen binnen het huidige maatschappelijke en economische kader. In België bleef het meertalige onderwijs door de taalwetgeving tot nu toe beperkt, en wordt het huidige wettelijke kader gezien als een belemmering².

¹ Promoting language learning and linguistic diversity: an action plan 2004-2006'.

² In Vlaanderen is de wetgeving nog altijd niet aangepast. De wijziging van het decreet Basisonderwijs in de vorige legislatuur waardoor taalinitiatie in het basisonderwijs mogelijk werd, was een eerste stap in de goede richting.

Toch moet het mogelijk zijn om die belemmering om te buigen tot een opportuniteit, ook in Vlaanderen. Op elk onderwijsniveau en binnen elke onderwijscontext willen wij de kansen die meertalig onderwijs onze jongeren kan bieden de nodige ruimte geven.

2. Een schaal voor (meer) taal

Omgaan met talen kan op vele manieren. Is het les krijgen in een andere taal? Is het gewoon taalsensibilisering of gaat het over het onderwijzen van een andere taal? De manier waarop is vaak afhankelijk van school tot school. De ene wijze is misschien meer geschikt voor een school in een stedelijke wijk, terwijl een andere school misschien juist verder of misschien minder ver wil gaan in het aanbieden van meertaligheid. Meertalig onderwijs moet dan ook een verzameling van mogelijkheden zijn.

Buitenschoolse taalactiviteiten

In een vroeger ingediend voorstel van resolutie werd er inzake meertalig onderwijs gewerkt met ‘een schaal voor taal’. Zo kregen buitenschoolse taalactiviteiten schaal 0. Die activiteiten omvatten alle activiteiten buiten de schoolmuren waar kinderen actief de onderwijstaal of een ‘vreemde’ taal gebruiken, opnemen, aanleren enzovoort. Een voorbeeld hiervan zijn de taalkampen. De methodieken en activiteiten die daarvoor gebruikt worden, zijn verschillend, maar sluiten vaak aan bij wat we – zoals in de volgende schaal 1 – onder taalsensibilisering verstaan.

Ook het concept van de brede school heeft hier zijn plaats. Dat concept omvat het activeren en stimuleren van het taalgebruik van de brede schoolgemeenschap (kinderen, ouders enzovoort). Het is vooral bruikbaar in de stedelijke context en kan een belangrijk instrument zijn voor de ondersteuning van kinderen uit anderstalige gezinnen.

Taalsensibilisering

Taalsensibilisering (schaal 1) kwam er volgens het voorstel van resolutie op neer om via speelse en motiverende activiteiten een openheid en gevoeligheid voor andere talen te creëren. Taalsensibilisering heeft niet de bedoeling om een welbepaalde taal aan te leren, maar is een benadering die op didactische (bij voorkeur vakoverschrijdende) wijze wil omgaan met taaldiversiteit in de klas. Het heeft een positief

effect op de kennis, vaardigheden en attitudes op (meta)linguïstisch en intercultureel vlak. Taalsensibilisering maakt dus deel uit van een coherent, geïntegreerd en door pluralistisch burgerschap geïnspireerd schooltaalbeleid.

Er zijn verschillende manieren om aan taalsensibilisering te doen. Een goed uitgewerkt en onderbouwd systeem, waar het onderwijs van de Franstalige gemeenschap gebruik van maakt, is ‘EOLE’. Dat staat voor ‘éducation et ouverture aux langues à l’école’ en werd in Zwitserland ontwikkeld.

De methode is bruikbaar in het kleuteronderwijs en het lager onderwijs. Er is een tweedelig handboek beschikbaar met daarin 36 uitgewerkte activiteiten.

Een greep uit het aanbod:

- begroetingsspel in verschillende talen;
- geschiedenis van het alfabet;
- verschillende taalvarianten van eenzelfde liedje;
- ontleningen tussen talen;
- geslacht en getal en hun arbitraire karakter enzovoort.

Naast EOLE bestaan ook heel wat andere methodes en didactisch materiaal waaruit geput kan worden. Taalinitiatie hanteert soortgelijke methodieken als taalsensibilisering, maar verschilt van dat laatste qua doelstelling, aangezien taalsensibilisering bedoeld is als voorbereiding op het latere vreemdetaalonderwijs en als zodanig gebonden is aan een welbepaalde taal.

Taalinitiatie Frans kan op dit moment in Brussel en Vlaanderen vanaf de eerste kleuterklas. Taalinitiatie wordt niet op punten beoordeeld, vermits het geen gewone taalles is. Zoals het decreet Basisonderwijs bepaalt (decreet Basisonderwijs van 25 februari 1997, artikel 43, zoals gewijzigd bij decreet van 29 april 2004) kunnen scholen zowel in Vlaanderen als in de gemeenten met een speciaal statuut (Brussel, randgemeenten, taalgrensgemeenten) vanaf 1 september 2004 taalinitiatie in het Frans geven vanaf het begin van het gewone basisonderwijs (dus ook al in het gewone kleuteronderwijs).

Naast taalinitiatie in het Frans kan ook taalinitiatie in een andere taal aangeboden worden. Taal-

initiatie in het Frans moet prioritair aangeboden worden. Taalinitiatie in een andere taal zonder dat aan dezelfde leerlingen ook taalinitiatie in het Frans aangeboden wordt, is dus niet mogelijk.

Uitwisselingsprojecten tussen scholen uit de Nederlandstalige, Franse, Duitse Gemeenschap vallen onder de noemer taalsensibilisering.

Herhalingslessen

Schaal 2 wordt gereserveerd voor herhalingslessen in een andere taal. Die mogelijkheid bestaat nu al voor de Nederlandse scholen in Brussel, waarbij de leerstof die in het Nederlands al onderwezen werd in het Frans herhaald kan worden.

De herhalingslessen passen in Brussel in het STIMOB-project (Stimulerend Meertalig Onderwijs Brussel). Vanaf de derde kleuterklas kunnen lessen die al in het Nederlands onderwezen werden, in het Frans herhaald worden (maximaal twee uur).

Een beperkt aantal scholen experimenteert al met deze methodiek; die scholen worden van nabij gevolgd door het Centrum voor Linguïstiek van de VUB. Uit voorlopige resultaten blijkt dat de mondigheid en resultaten van zowel Nederlandstaligen als anderstaligen toegenomen is.

Combinatie taalsensibilisering en herhalingslessen

De combinatie van taalsensibilisering en herhalingslessen is gelijk aan schaal 3. De combinatie van taalsensibilisering en herhalingslessen kan versterkend werken en als bruikbaar alternatief voor immersieonderwijs gelden.

De schalen 0 tot en met 3 zijn vormen van meertalig onderwijs die geen impact hebben op het leerprogramma van de leerlingen. Zij worden veelal naast het huidige leerprogramma aangeboden. Het doel hierbij is om de leerling vertrouwd te maken met andere talen. Zijn vaardigheid om die andere taal ook daadwerkelijk onder de knie te krijgen, wordt niet getest.

Anders is dat met schaal 4 en schaal 5 van het eerder aangehaalde voorstel tot resolutie, die fel bij elkaar aanleunen. De Europese school (schaal 4) is een uitzondering in ons onderwijs omdat leerlingen

in hun taalafdeling hier les krijgen met daarnaast gemeenschappelijke Europese uren. De Europese school is een combinatie van nationaal en internationaal onderwijs. Ze is in de eerste plaats toegankelijk voor kinderen van het personeel van EU-instellingen. Enkel bij voldoende plaatsingsmogelijkheden kunnen ook andere leerlingen worden toegelaten. Er zijn verschillende taalafdelingen. Elke leerling behoort tot een van de taalafdelingen en krijgt voor het merendeel onderwijs in de taal van die afdeling (dat betekent meestal dat de leerling les krijgt in zijn moedertaal, wat dus niet hetzelfde is als immersieonderwijs).

Er ligt echter een grote nadruk op het vreemdetalenonderwijs, dat als volgt ingevuld wordt:

- leerlingen uit de leerjaren 3 tot en met 5 van alle taalafdelingen van de lagere school komen eenmaal per week samen voor ‘Europese Uren’;
- vanaf het eerste leerjaar kiezen alle leerlingen een eerste vreemde taal;
- vanaf het tweede middelbaar leren ze allemaal een tweede vreemde taal;
- vanaf het vierde middelbaar kunnen ze een derde taal kiezen;
- vanaf het derde middelbaar worden aardrijkskunde, geschiedenis en enige andere vakken in de eerste vreemde taal onderwezen.

Het merendeel van de leerlingen van de Europese school beheerst aan het einde van het secundair onderwijs ten minste vier talen.

Schaal 5 is het immersie- of taalbadonderwijs. Vanaf het eerste leerjaar krijgen leerlingen voor een deel les in een andere taal dan hun moedertaal. Stelselmatig neemt dat aantal uren af in de hogere jaren.

Het taalbadonderwijs is op de schaal die we hanteren de meest verregaande vorm van meertalenonderwijs. Het kan op dit ogenblik wettelijk niet toegepast worden in Vlaanderen omdat Nederlands de verplichte instructietaal is. Soms wordt de term immersie uitsluitend gebruikt voor systemen waarbij minimaal 50% van het totale aantal lestijden in de T2 gereserveerd is, of/en wordt nog eens een onderscheid gemaakt tussen totale immersie (bedoeld wordt hetzij 100%, hetzij meer dan 50%) en gedeeltelijke immer-

sie (bedoeld wordt hetzij minder dan 100%, hetzij minder dan 50%). Het spreekt vanzelf dat, qua tweetaalverwerving en uiteindelijke tweetaligheid, het effect van immersie zal verschillen naargelang van het aantal lestijden dat hiervoor gebruikt wordt. Een paar voorbeelden van bestaande systemen:

- in de Franse Gemeenschap hanteert men een degressief systeem waarbij in een eerste fase (derde kleuterklas tot tweede leerjaar) 50 tot 75% in de doeltaal (T2) plaatsvindt, in de tweede fase (derde tot zesde leerjaar) 25 tot 66% en in een derde fase (secundair onderwijs) twee tot acht lestijden. Als T2 kunnen de scholen kiezen uit Nederlands, Engels en Duits; in Brussel is de keuze beperkt tot Nederlands;
- in Luxemburg is het kleuteronderwijs en eerste leerjaar basisonderwijs in het Luxemburgs (T1). Van het tweede tot het zesde leerjaar neemt progressief het aantal lestijden in de doeltaal Duits (T2) toe, op het einde omvatten ze alle niet-taaltakken. In het secundair onderwijs krijgen alle leerlingen wiskunde in het Frans (T3) en alle andere niet-taaltakken in het Duits.

Het is bij immersieonderwijs belangrijk onmiddellijk op de basiskennis van de moedertaal te wijzen. In het Vlaamse onderwijs wordt per definitie uitgegaan van Nederlands als moedertaal. Het systeem lijkt dus niet bruikbaar in scholen met een hoge concentratie aan (meestal allochtone) leerlingen met een taalachterstand voor Nederlands.

Daarbij moet worden opgemerkt dat voor vele anderstaligen de door de school beoogde doeltaal ook geen T2 maar een T3 zal zijn, want de T2 voor hen is het Nederlands, waarin zij doorgaans vanaf de eerste kleuterklas 100% ondergedompeld worden. Die onderdompeling wordt echter niet immersie maar submersie genoemd, omdat er geen voorafgaande of gelijktijdige steun is voor de moedertaalontwikkeling en het onderwijs gericht is op eentaligheid in de tweede taal.

Over het al dan niet inzetten van immersieonderwijs in scholen waar een hoge concentratie aan leerlingen met een taalachterstand aanwezig is, zijn er ook andere meningen. Zo acht professor dr. Hugo Baetens-Beardsmore (Vrije Universiteit Brussel) het niet bewezen dat allochtone kinderen meer dan andere kinderen problemen hebben bij het verwerven van een extra taal. Uit sommige studies blijkt dat die

kinderen zeer goed kunnen presteren wanneer een tweede taal als vaktaal gebruikt wordt, precies omdat zij al gewoon zijn om met andere talen om te springen, en omdat voor hen de lat gelijk ligt bij de verwerving van de tweede schooltaal, wat niet het geval is bij hun prestaties in de officiële eerste schooltaal.

Immersieonderwijs werd voor het eerst toegepast in Canada en is er een zeer gangbaar systeem met het oog op de Frans-Engelse tweetaligheid. Het warm water hoeft dus niet opnieuw te worden uitgevonden, maar we moeten wel kritisch blijven ten opzichte van een te eenvoudige overbrenging van het systeem.

Dit voorstel van decreet wil de mogelijkheden van schalen 0 tot 3 verder uitbouwen. Belangrijk hierbij is dat er voor die vormen van meertalig onderwijs mogelijkheden tot extra financiering of subsidies worden toegekend, maar dat deze scholen ook ondersteuning krijgen op alle andere vlakken. Scholen moeten in staat zijn om afhankelijk van hun specifieke onderwijscontext en gegeven hun individuele taalbeleid, een meertalig project in hun school uit te werken. Autonoom betekent echter niet dat scholen daardoor aan hun lot overgelaten moeten worden. Scholen en leerkrachten moeten deskundig ondersteund worden. Daarom pleiten we ervoor om de hier boven voorgestelde schaal te koppelen aan een steunpunt meertalig onderwijs waar die expertise aanwezig is.

Evenzeer wil dit voorstel van decreet de mogelijkheid tot taalbadonderwijs in Vlaanderen decretaal mogelijk maken.

Nu duidelijk wordt dat globalisering het kernwoord van de 21e eeuw wordt, willen we de ontwikkeling van een doordacht en ondersteund meertalig onderwijs in het Nederlandstalig onderwijs in Vlaanderen en Brussel de nodige impulsen geven. Met de schaal voor taal denken we aan onze scholen een werkbaar instrument op maat voor die ontwikkeling te geven.

Steeds voor ogen houdend dat een goede kennis van het Nederlands de belangrijkste 'taalopdracht' van ons onderwijs blijft, willen we niet blind zijn voor de uitdagingen die een diverse en meertalige omgeving ons biedt. Het Nederlandstalig onderwijs moet op een flexibele manier met die omgeving omgaan. De Vlaamse overheid kan de mogelijkheden daartoe op een heldere manier aanreiken en tegelijkertijd voor de ondersteuning zorgen die nodig is om die mogelijkheden op een pedagogisch verantwoorde manier uit te werken.

Commentaar bij de artikelen

Artikelen 2 en 3

Deze artikelen bepalen het toepassingsgebied alsook de definities die van toepassing zijn in dit decreet.

Artikel 4

Dit artikel bepaalt het basisprincipe van het meertalig onderwijs in Vlaanderen. Dat bestaat uit buitenschoolse taalactiviteiten, taalsensibilisering, herhalingslessen en taalbadonderwijs. Die vormen kunnen binnen een school gecombineerd aangeboden worden.

Het Vlaams Parlement bekrachtigt het besluit van de regering waarin de ontwikkelingsdoelen en eindtermen van het meertalig onderwijs, zoals aangegeven in dit decreet, nader bepaald worden.

Artikel 5

Het organiseren van meertalig onderwijs moet door de inrichtende macht aangevraagd worden evenals de subsidiëring voor het vrij en officieel onderwijs. De formaliteiten hiervan worden bepaald in artikel 18.

Artikel 6

Het meertalig onderwijs heeft als doel om op een intensieve manier en in de schoolse omgeving een andere moderne taal dan Nederlands aan te leren, los van de lessen moderne taal die nu al in het leerprogramma terug te vinden zijn. Het onderdompelen in een andere moderne taal mag geenszins ten koste gaan van de beheersing van competenties van het vak, al zou het in het Nederlands onderwezen worden. Het is dan ook noodzakelijk dat de regering hiervoor een referentiesysteem vastlegt dat ook getoetst wordt door de inspectiediensten.

Voor taalbadonderwijs valt de cursus moderne taal die dezelfde is als de onderdompelingstaal, onder het pakket lestijden dat als taalbadcursus gegeven wordt. Het spreekt voor zich dat dit voor de inhoud van de cursus moderne taal geen wijzigingen hoeft in te houden, omdat men tijdens andere vakken de vakspecifieke woordenschat van dit vak zal hanteren.

Eventueel kan tijdens de cursus moderne taal daarop ingespeeld worden. De vakken moderne taal die niet dezelfde zijn als de onderdompelingstaal, maken uiteraard geen deel uit van het taalbadpakket.

Artikel 7

Dit artikel behandelt de machtiging om meertalig onderwijs aan te bieden.

Om een overaanbod in een school te vermijden, wordt het aantal verschillende talen beperkt tot twee andere moderne talen dan het Nederlands. Specifiek voor taalbadonderwijs mag een leerling slechts één taal volgen bij taalbadcursussen. Dat kan eventueel wel gecombineerd worden met bijvoorbeeld herhalingslessen in een andere taal. Ook voor het taalbadonderwijs, wordt de organisatie ervan beperkt tot de vier Europese instructietalen. Dat zijn Frans, Engels, Duits en Spaans. De regering kan deze vier talen uitbreiden.

Buitenschoolse taalactiviteiten, taalsensibilisering en herhalingslessen kunnen uitzonderlijk in een andere instructietaal dan de vier instructietalen gegeven worden. De inrichtende macht moet de aanvraag dan wel bijzonder motiveren en aangeven waarom zij dat wenselijk acht en de regering moet die aanvraag machtigen. Zij hoeft zich bij haar beslissing niet enkel te baseren op de motivatie van de inrichtende macht.

Examens of andere proeven van een vak in de onderdompelingstaal worden ook afgelegd in de onderdompelingstaal.

De regering kan voor het taalbadonderwijs leerlingen bijkomend evalueren in het Nederlands. Die evaluatie is niet om individuele kennis te toetsen, maar om het taalbadonderwijs in het algemeen te evalueren.

Artikel 8

Toegang tot het meertalig onderwijs mag niet afhankelijk zijn van een voorafgaande selectie. Inschrijving gebeurt op chronologische wijze. Een uitzondering kan gemaakt worden indien een broer of zus reeds meertalig onderwijs in dezelfde school gevolgd heeft.

De school bepaalt ook het aantal klassen en dus het aantal leerlingen dat voor meertalig onderwijs in aanmerking komt.

Artikel 9

Gedurende het kleuteronderwijs wordt meertalig onderwijs beperkt tot taalactiviteiten en -sensibilisering. Hierin staat het scholen vrij om de draagwijdte zelf te bepalen. Doordat hier geen cursussen onderrecht worden, lijken herhalingslessen en taalbadonderwijs niet gepast.

Artikel 10

Naast schaal 0 en 1 kan er in het lager onderwijs ook gebruikgemaakt worden van herhalingslessen. Die vallen buiten de normale schooluren en beslaan minimaal twee uren en maximaal vijf uren.

Artikel 11

Het lager onderwijs is tevens geschikt om taalbadonderwijs te organiseren. Dat gebeurt in het eerste en tweede jaar echter enkel in de tweede onderwezen taal, het Frans. Vanaf het derde jaar kan het ook voor de andere talen.

Artikel 12

In het lager onderwijs kan een leerling in het taalbadonderwijs slechts instappen in het eerste of het derde jaar. De scholen garanderen de continuïteit van het taalbadonderwijs.

Artikel 13

Een leerling die aanvangt, krijgt minstens 5 lestijden en hoogstens 12 lestijden taalbadonderwijs. Dat aanbod wordt vervolgens afgebouwd tot een minimum van 4 lestijden en een maximum van 10 lestijden. In taalbadonderwijs is het belangrijk dat bij de aanvang de onderdompeling het hoogst is, waarna die later afgebouwd kan worden.

Artikel 14

Scholen kunnen samenwerkingsakkoorden sluiten om het aanbod en de continuïteit te garanderen.

Artikel 15

Het meertalig onderwijs gedurende het secundair onderwijs spitst zich vooral toe op het taalbadon-

derwijs. De lagere schalen zullen hier, mochten ze al georganiseerd worden, van minder belang zijn.

De leerling die gedurende het lager onderwijs taalbadonderwijs gevolgd heeft, moet de kans krijgen om dat voort te zetten. Andere leerlingen kunnen aanvangen in het eerste jaar.

Artikel 16

De wekelijkse lesrooster voor taalbadonderwijs bevat minstens 4 lestijden en hoogstens 12 lestijden. De regering kan bepalen welke cursussen niet gegeven kunnen worden in een onderdompelingstaal. Dat kan zijn vanwege de moeilijkheidsgraad of nog om andere redenen.

Artikel 17

Ook in het secundair onderwijs kunnen scholen samenwerkingsakkoorden sluiten om het aanbod en continuïteit te garanderen.

Artikel 18

Dit artikel beschrijft de formaliteiten die gepaard gaan met de indiening van een aanvraag tot meertalig onderwijs.

Artikel 19

De machtiging of toekenning voor meertalig onderwijs is geldig voor een periode van drie jaar, waarna ze vernieuwd moet worden. Dat gebeurt in samenwerking met de inspectiediensten. De beperkte periode en de inspectie moeten vermijden dat scholen een machtiging voor meertalig onderwijs hebben, terwijl hun projecten aan het uitdoven zijn of zelfs niet meer aangeboden worden.

Artikel 20

Enkel na een machtiging of toekenning mag meertalig onderwijs aangeboden worden.

Artikel 21

De commissie voor de toelating tot het onderwijzen in het meertalig onderwijs verstrekt adviezen na onderzoek van de ontvangen aanvragen voor meer-

talig onderwijs. De regering legt de nadere regelen en de samenstelling van die commissie vast.

Artikel 22

De leerkrachten die in het kader van meertalig onderwijs onderrichten, moeten een functionele kennis hebben van het Nederlands. De combinatie van grondige kennis van het Nederlands en de onderdompelingstaal is echter niet altijd evident. De regering kan daarom een uitzondering toestaan om ook de zogenaamde ‘native speakers’ de mogelijkheid te geven om meertalig onderwijs te onderrichten. Hier toe kunnen bijvoorbeeld uitwisselingsprojecten met andere landen opgezet worden om buitenlandse leerkrachten de kans te geven hier te onderwijzen.

Artikel 23

Dit artikel bepaalt dat wie les geeft in een onderdompelingstaal hiertoe een bijzonder getuigschrift moet hebben. Dat geldt dus ook voor leerkrachten die meertalig onderwijs aan kleuters willen geven. Het aanleren van fouten in andere taal op jonge leeftijd kan immers ongewilde gevolgen hebben op latere leeftijd. De regering bepaalt de inhoud van de proeven.

Artikel 24

De inrichtende machten die meertalig onderwijs willen aanbieden, kunnen hiervoor advies inwinnen bij het steunpunt voor het waarnemen en begeleiden van meertalig onderwijs. Dat steunpunt begeleidt, maar kan tevens toezicht uitoefenen. Het geeft ook advies aan de regering.

Artikel 25

Doordat dit decreet van toepassing is op het basisonderwijs en secundair onderwijs, kunnen bepalingen overlappen met de inhoud van andere decreten. Dit artikel geeft daarom de regering de bevoegdheid om het geheel van decreetbepalingen inzake meertalig onderwijs te coördineren, zonder evenwel afbreuk te doen aan de in de bepalingen van dit decreet ingeschreven principes.

Sven GATZ

Stern DEMEULENAERE

Margriet HERMANS

VOORSTEL VAN DECREET

HOOFSTUK I

Toepassingsgebied en definities

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

Dit decreet is van toepassing op het door de Vlaamse Gemeenschap georganiseerde of gesubsidieerde basisonderwijs en secundair onderwijs.

Artikel 3

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° buitenschoolse taalactiviteiten: activiteiten die buiten de schoolmuren of buiten de lesuren plaatsvinden waar kinderen actief een andere moderne taal dan Nederlands opnemen, aanleren of gebruiken;
- 2° taalsensibilisering: activiteiten die op een motiverende wijze leerlingen vertrouwd maken met een andere moderne taal dan het Nederlands;
- 3° herhalingsles: het herhalen van een cursus in een andere moderne taal dan het Nederlands buiten de lesuren;
- 4° taalbadonderwijs: een pedagogische procedure in het basisonderwijs en secundair onderwijs die tot doel heeft de verwachte competenties te laten verwerven door een deel van de cursussen van het lesrooster te verstrekken en een deel van de pedagogische activiteiten van het lesrooster uit te oefenen in een andere moderne taal dan het Nederlands met het oog op de progressieve verwerving van die andere taal;
- 5° meertalig onderwijs: het geheel van cursussen of andere pedagogische activiteiten, bedoeld in 1°, 2°, 3° en 4°, die worden aangeboden in een andere moderne taal dan het Nederlands;

- 6° onderdompelingstaal: de taal waarin cursussen in het kader van meertalig onderwijs plaatsvinden;
- 7° taalbadcursus: cursus die onderricht wordt in de onderdompelingstaal;
- 8° inrichtende macht: de inrichtende macht, bedoeld in artikel 24, §4, van de Grondwet. In het basisonderwijs wordt hiermee het schoolbestuur bedoeld. Indien de inrichtende macht aan de directeur bepaalde bevoegdheden delegeert dan wordt, voor wat deze bevoegdheden betreft, onder het begrip 'inrichtende macht' de directeur verstaan;
- 9° het gemeenschapsonderwijs: een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid, opgericht bij het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs;
- 10° het gesubsidieerd officieel onderwijs: het onderwijs, ingericht door de provincie, de gemeente of door publiekrechtelijke rechtspersonen andere dan het gemeenschapsonderwijs en dat in aanmerking komt voor subsidiëring van de Vlaamse Gemeenschap;
- 11° het gesubsidieerd vrij onderwijs: het onderwijs, ingericht door natuurlijke personen of privaatrechtelijke rechtspersonen dat in aanmerking komt voor subsidiëring door de Vlaamse Gemeenschap;
- 12° pedagogische raad: een door en uit het personeel van een school gekozen adviesorgaan, bevoegd voor pedagogische aangelegenheden;
- 13° plaatselijk begeleidingscomité: een comité binnen de school, bestaande uit ten minste drie leden van het onderwijzend personeel, dat belast is met de uitvoering van de taken die volgens dit decreet aan de school worden opgelegd;
- 14° basisonderwijs: het gewoon en buitengewoon basisonderwijs;
- 15° basisschool: school waar kleuteronderwijs en lager onderwijs georganiseerd wordt;
- 16° kleuterschool: school waar alleen kleuteronderwijs georganiseerd wordt;
- 17° lagere school: school waar alleen lager onderwijs georganiseerd wordt;

- 18° secundair onderwijs: het gewoon voltijds secundair onderwijs, het buitengewoon secundair onderwijs en het deeltijds beroepssecundair onderwijs;
- 19° leerling: de regelmatige leerling die in aanmerking komt voor financiering of subsidiëring;
- 20° lesrooster: de lijst van de verschillende cursussen die elke week worden verstrekt, met vermelding van het aantal lestijden die voor elk ervan bestemd zijn;
- 21° lestijd: periode van 50 minuten waarin de cursus wordt verstrekt;
- 22° taalwet: de wet van 30 juli 1963 houdende taalregeling in het onderwijs;
- 23° onderwijsinspectie of inspectiediensten: de inspectie, zoals bedoeld in het decreet van 17 juli 1991 betreffende de inspectie en de begeleidingsdiensten of de inspectie, zoals bedoeld in het decreet van 1 december 1993 betreffende de inspectie en begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken;
- 24° regering: de Vlaamse Regering.

HOOFDSTUK II

Meertalig onderwijs

AFDELING I

Basisprincipe

Artikel 4

Het meertalig onderwijs beoogt buitenschoolse taalactiviteiten, taalsensibilisering, herhalingslessen en taalbadonderwijs of een combinatie hiervan. Het aanbod van meertalig onderwijs kan uitgebreid worden door het Vlaams Parlement bij wijze van bekrachtiging van een besluit van de regering. De regering legt het besluit uiterlijk één maand na de goedkeuring ter bekrachtiging voor aan het Vlaams Parlement. De uitbreiding heeft uitwerking vanaf de datum die het decreet aangeeft.

De ontwikkelingsdoelen voor het gewoon kleuteronderwijs en buitengewoon basisonderwijs en de eind-

termen voor het gewoon en buitengewoon lager en secundair onderwijs inzake meertalig onderwijs worden vastgelegd door het Vlaams Parlement bij wijze van bekrachtiging van een besluit van de regering, genomen op advies van de Vlaamse Onderwijsraad. De regering legt het besluit uiterlijk zes maanden na de goedkeuring ter bekrachtiging voor aan het Vlaams Parlement. De ontwikkelingsdoelen hebben uitwerking vanaf de datum die het decreet aangeeft.

Artikel 5

In het gemeenschapsonderwijs kan de regering, na aanvraag door de inrichtende macht, een school ertoe machtigen de taalactiviteiten, bedoeld in artikel 4, te organiseren. In het gesubsidieerd vrij en officieel onderwijs, kan een school, op initiatief van de inrichtende macht, de taalactiviteiten, bedoeld in artikel 4 organiseren.

De scholen uit het gesubsidieerd vrij en officieel onderwijs kunnen voor de taalactiviteiten, bedoeld in artikel 4, subsidiëring aanvragen.

Het budget dat wordt besteed aan de in artikel 4 bedoelde taalactiviteiten voor het gemeenschapsonderwijs en het gesubsidieerd vrij en officieel onderwijs wordt vastgelegd door het Vlaams Parlement bij wijze van bekrachtiging van een besluit van de regering. De regering legt het besluit uiterlijk één maand na de goedkeuring ter bekrachtiging voor aan het Vlaams Parlement.

AFDELING II

Doelstellingen en algemene beginselen voor de organisatie van het meertalig onderwijs

Artikel 6

§1. Het meertalig onderwijs heeft als doelstelling om op een intensieve manier een andere moderne taal dan het Nederlands aan te leren door cursussen en pedagogische activiteiten, die normaal in het Nederlands onderricht worden, in de onderdompelingstaal te laten plaatsvinden. Voor het taalbadonderwijs mag de beheersing van de competenties die beoogd worden door de eindtermen niet verschillen naargelang van de taal waarin er onderricht wordt.

De regering legt de regelen vast inzake de beheersing van de competenties in verband met de mondelinge

en schriftelijke communicatie in die taal, bepaald in het referentiesysteem van de basisvaardigheden. Zij legt eveneens de regelen vast inzake toetsing door de onderwijsinspectie.

§2. In de scholen of de vestigingen waar een taal aangeleerd wordt door taalbadonderwijs, wordt de cursus moderne taal, die dezelfde is als de onderdompelingstaal, opgenomen in het deel van de uurregeling dat als taalbadcursus verstrekt wordt.

Artikel 7

§1. Een school die het meertalig onderwijs organiseert, kan het leerproces in hoogstens twee talen aanbieden onverminderd artikel 9. Eenzelfde leerling mag taalbadcursussen slechts in één enkele taal volgen.

De talen waarin het taalbadonderwijs kan worden georganiseerd, zijn het Frans, het Engels, het Duits en het Spaans. Het aantal talen kan uitgebreid worden door het Vlaams Parlement bij wijze van bekrachtiging van een besluit van de regering. De regering legt het besluit uiterlijk één maand na de goedkeuring ter bekrachtiging voor aan het Vlaams Parlement. De uitbreiding heeft uitwerking vanaf de datum die het decreet aangeeft.

Voor meertalig onderwijs, bedoeld in artikel 3, 1°, 2° en 3°, kan de inrichtende macht afwijken van het vorige lid op voorwaarde dat zij haar aanvraag hier toe bijzonder motiveert en zij hiertoe gemachtigd wordt door de regering.

§2. De met een getuigschrift bekrachtigde evaluaties die op het einde van een cyclus, een stap of een graad worden georganiseerd, worden georganiseerd in de onderdompelingstaal voor de vakken die in het kader van het meertalig onderwijs worden onderwezen.

Voor het taalbadonderwijs kan de regering bepalen dat de leerlingen die lessen volgen in een klas waarin het taalbadonderwijs wordt georganiseerd, in het Nederlands aan externe evaluaties onderworpen worden. Die evaluaties worden echter niet met een getuigschrift bekrachtigd.

De school die het taalbadonderwijs organiseert, zorgt ervoor dat de leerlingen de specifieke woordenschat

beheersen die noodzakelijk is om aan de evaluaties, bedoeld in het vorige lid, deel te nemen.

Artikel 8

§1. De inschrijving voor het meertalig onderwijs mag niet worden onderworpen aan een voorafgaande selectie.

§2. De inrichtende macht van het gemeenschapsonderwijs, en de inrichtende macht in het gesubsidieerd vrij en officieel onderwijs, kan in de school het aantal klassen beperken waarin het meertalig onderwijs wordt georganiseerd.

Die beperking wordt vermeld in de aanvraag bij de regering. Bij een beperking wordt de toestemming om meertalig onderwijs in de klassen te volgen, verleend volgens de chronologische volgorde van de indiening van de aanvragen om die lessen te volgen.

In afwijking van de bepaling in het vorige lid kan de inrichting een beschikbare plaats in een klas waarin het meertalig onderwijs wordt georganiseerd bij voorrang toekennen aan een leerling van wie broer of zus, of leerlingen met ten minste één gemeenschappelijke ouder of ouders en leerlingen met eenzelfde hoofdverblijfplaats, al de inrichting bezoekt.

De regering legt de nadere regels vast volgens welke de bepalingen in deze paragraaf worden toegepast.

§3. De centra voor leerlingenbegeleiding, zoals bedoeld in het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding, worden belast met dezelfde opdrachten voor de leerlingen die lessen volgen of willen volgen in een klas waarin het meertalig onderwijs wordt verstrekt, als voor de andere leerlingen.

AFDELING III

Organisatie van het meertalig onderwijs gedurende het kleuteronderwijs

Artikel 9

Op het niveau van het kleuteronderwijs is het meertalig onderwijs beperkt tot buitenschoolse taalactiviteiten en taalsensibilisering, onverminderd

de bepalingen in artikel 43, van het decreet van 25 februari 1997 Basisonderwijs.

AFDELING IV

Organisatie van het meertalig onderwijs gedurende het lager onderwijs

Artikel 10

Op het niveau van het lager onderwijs kan de leerling bij het begin van elk schooljaar starten met het volgen van herhalingslessen. De leerling kan gedurende het hele schooljaar deelnemen aan buitenschoolse taalactiviteiten en taalsensibilisering.

Wanneer een deel van de cursussen hernomen wordt door herhalingslessen, omvat dat deel minstens 2 lestijden en hoogstens 5 lestijden.

Artikel 11

Op het niveau van het eerste en tweede jaar lager onderwijs is de moderne taal waarin het taalbadonderwijs kan worden georganiseerd, de tweede onderwezen taal zoals bepaald in hoofdstuk 3 van de taalwet.

Artikel 12

§1. De leerling begint met het volgen van het taalbadonderwijs ofwel op het niveau van het eerste jaar van het lager onderwijs, ofwel op het niveau van het derde jaar van het lager onderwijs.

§2. Een lagere school die het taalbadonderwijs organiseert, biedt de mogelijkheid om dat onderwijs ofwel gedurende de zes jaren van het lager onderwijs, ofwel gedurende de vier laatste jaren van het lager onderwijs te volgen.

In afwijking van de bepalingen, bedoeld in het eerste lid en onverminderd de bepaling bedoeld in artikel 14, kan een lagere school het taalbadonderwijs geleidelijk organiseren, voor zover een leerling die begonnen is met het volgen van het taalbadonderwijs ofwel in het eerste jaar van het lager onderwijs ofwel in het derde jaar van het lager onderwijs dat taalbadonder-

wijs kan blijven volgen gedurende de volgende lagere schooljaren binnen dezelfde inrichting.

Artikel 13

§1. Wanneer een deel van de wekelijkse lesrooster besteed wordt aan het taalbadonderwijs gedurende het eerste jaar van het lager onderwijs tot het eind van het tweede jaar lager onderwijs, omvat dat deel minstens 5 lestijden en hoogstens 12 lestijden.

§2. Wanneer een deel van de wekelijkse lesrooster besteed wordt aan het taalbadonderwijs gedurende het derde en vierde jaar lager onderwijs, omvat dat deel minstens 4 lestijden en hoogstens 12 lestijden voor de leerlingen die met het taalbad in het eerste jaar van het lager onderwijs zijn begonnen.

Wanneer een deel van de wekelijkse lesrooster besteed wordt aan het taalbadonderwijs gedurende het derde en vierde jaar lager onderwijs, omvat dat deel minstens 5 lestijden en hoogstens 12 lestijden voor de leerlingen die met het taalbad in het derde jaar van het lager onderwijs begonnen zijn.

§3. Wanneer een deel van de wekelijkse lesrooster besteed wordt aan het taalbadonderwijs gedurende het vijfde en zesde jaar lager onderwijs, omvat dat deel minstens 4 lestijden en hoogstens 10 lestijden voor de leerlingen die met het taalbad in het eerste jaar van het lager onderwijs begonnen zijn.

Wanneer een deel van de wekelijkse lesrooster besteed wordt aan het taalbadonderwijs gedurende het vijfde en zesde jaar lager onderwijs, omvat dat deel minstens 5 lestijden en hoogstens 12 lestijden voor de leerlingen die met het taalbad in het derde jaar van het lager onderwijs begonnen zijn.

§4. Wanneer het taalbadonderwijs in een school wordt ingevoerd, wordt de cursus voor het onderricht van de tweede taal, zoals bepaald in artikel 10, eerste lid, van de Taalwet, opgenomen in het deel van de lesrooster dat besteed wordt aan het taalbadonderwijs. In dat geval hebben de leerprocessen, bedoeld bij die cursus voor het onderricht van de tweede taal specifiek betrekking op de competenties in verband met de beheersing van de betrokken taal en op de woordenschat die specifiek is voor de vakken die in het kader van het taalbadonderwijs worden onderwezen.

Artikel 14

De inrichtingen voor lager onderwijs kunnen samenwerkingsakkoorden sluiten om de continuïteit van het taalbadonderwijs te waarborgen.

AFDELING V

Organisatie van het meertalig onderwijs gedurende het secundair onderwijs

Artikel 15

§1. De leerling kan gedurende het secundair onderwijs de taalbadcursussen die gevolgd werden gedurende het lager onderwijs, blijven volgen.

§2. De leerling kan ook taalbadcursussen beginnen te volgen in het eerste jaar van het secundair onderwijs.

§3. Een secundaire school die het taalbadonderwijs organiseert op het niveau van het eerste jaar van het secundair onderwijs biedt de mogelijkheid om dat onderwijs voort te zetten in het vervolg van het secundair onderwijs.

In afwijking van de bepalingen, bedoeld in het vorige lid, kan een secundaire school het taalbadonderwijs geleidelijk organiseren, voor zover een leerling die begonnen is met het volgen van het taalbadonderwijs dat taalbadonderwijs kan blijven volgen gedurende de volgende schooljaren binnen dezelfde inrichting.

Artikel 16

Wanneer een deel van de wekelijkse lesrooster besteed wordt aan het taalbadonderwijs gedurende het secundair onderwijs, omvat dat deel minstens 4 lestijden en hoogstens 12 lestijden.

De lestijden die eventueel specifiek worden besteed aan de cursus moderne taal waarin het taalbad wordt verricht, worden opgenomen in het deel van de lesrooster besteed aan het taalbadonderwijs. In dat geval hebben de leerprocessen, bedoeld bij die cursus moderne taal specifiek betrekking op de competenties in verband met de beheersing van de betrokken taal en op de woordenschat die specifiek is voor de vakken die worden onderwezen in het kader van het taalbadonderwijs.

De regering bepaalt welke lestijden niet kunnen georganiseerd worden in het kader van het taalbadonderwijs.

Artikel 17

De inrichtingen voor secundair onderwijs kunnen samenwerkingsakkoorden sluiten met inrichtingen voor lager onderwijs, of met andere inrichtingen voor secundair onderwijs, om de continuïteit van het taalbadonderwijs te waarborgen.

AFDELING VI

Nadere regels om het meertalig onderwijs te organiseren

Artikel 18

§1. De inrichtende macht dient de aanvraag in voor het verkrijgen van de machtiging om de organisatie van het meertalig onderwijs in te voeren of voort te zetten.

De aanvraag, bedoeld in het vorige lid omvat minstens:

- 1° het advies van de schoolraad, bedoeld in artikel 8 van het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad;
- 2° in voorkomend geval het advies van de pedagogische raad, bedoeld in artikel 39 van het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad;
- 3° een beschrijving van het project.

Dat project vermeldt meer bepaald, telkens aangepast aan het betrokken onderwijsniveau:

- a) de vorm van meertalig onderwijs, bedoeld in artikel 3, 1°, 2°, 3° en 4°, of een combinatie ervan;
- b) de taal, eventueel gemotiveerd als bedoeld in artikel 7, §2;
- c) het maximumaantal leerlingen dat in aanmerking komt;

- d) voor elk studiejaar, de vakken waarvoor het meertalig onderwijs zal worden georganiseerd alsook in geval van taalbadonderwijs, voor elk betrokken vak, het aantal wekelijkse lestijden die in het kader van het taalbad worden georganiseerd;
- e) de samenstelling van en de nadere regels voor de werking van een plaatselijk begeleidingscomité, belast met de begeleiding van het pedagogisch team bij het invoeren en het volgen van het project.

Het project vermeldt eveneens de maatregelen die worden genomen om:

- a) de leerlingen en de leerkrachten pedagogische instrumenten ter beschikking te stellen die specifiek zijn voor het meertalig onderwijs;
- b) de continuïteit van het project te garanderen;
- c) de leerlingen die moeilijkheden hebben bij scholing aan te bieden, inzonderheid voor de leerlingen die vroegtijdig het project zouden willen beëindigen.

Het project maakt ook melding van de maatregelen die worden genomen om de ouders te informeren over:

- a) de kenmerken van de aangeboden vorm van meertalig onderwijs alsook van het project;
- b) voor de basisscholen of lagere scholen, de mogelijkheden om in de ruime omtrek het meertalig onderwijs voort te zetten op het niveau van het secundair onderwijs;
- c) in voorkomend geval, de samenwerkingsakkoorden die in de artikelen 14 en 17 worden vermeld.

§2. Voor de aanvragen om vernieuwing wordt bij de beschrijving van het project bovendien een advies van het plaatselijke begeleidingscomité en een evaluatie van de uitgevoerde activiteiten in het kader van het meertalig onderwijs gevoegd. Die evaluatie vermeldt inzonderheid het aantal leerlingen dat met succes cursussen in het kader van het meertalig onderwijs volgt en, in voorkomend geval, het aantal leerlingen die het project niet meer volgen. Voor die leerlingen vermeldt de evaluatie de reden waarom ze het project

niet meer volgen en de wijze waarop ze zich opnieuw hebben geïntegreerd in het onderwijs dat uitsluitend in het Nederlands wordt gegeven. In het bijzonder en desgevallend vermeldt de evaluatie eveneens de eventuele moeilijkheden die leerlingen na een overstap naar of uit het taalbadonderwijs hadden alsook de hierbij genomen maatregelen.

Artikel 19

§1. In het gemeenschapsonderwijs wordt de machtiging om de organisatie van het meertalig onderwijs in te voeren of voort te zetten toegekend voor een vernieuwbare maximumperiode van drie jaar.

In afwijking van het eerste lid, kan de regering op grond van een verslag dat door de betrokken inspectiedienst wordt opgesteld, vanaf het volgende schooljaar elke machtiging tot invoering of voortzetting van de organisatie van het meertalig onderwijs schorsen.

§2. In het gesubsidieerd vrij en officieel onderwijs moet de aanvraag, bedoeld in artikel 18, om de drie jaar worden ingediend, samen met de aanvraag om subsidiëring.

In het gesubsidieerd vrij en officieel onderwijs kan de regering, op grond van een verslag opgesteld door de betrokken inspectiedienst, de inrichtende macht in gebreke stellen, binnen een termijn van 60 kalenderdagen vanaf die ingebrekestelling, de maatregelen te nemen die noodzakelijk zijn om de organisatie van het meertalig onderwijs in te voeren of voort te zetten overeenkomstig de bepalingen van dit decreet.

Indien de inrichtende macht op het einde van de termijn van 60 kalenderdagen, bedoeld in het vorige lid, geen bewijs heeft geleverd dat zij de maatregelen heeft genomen die noodzakelijk zijn om de organisatie van het meertalig onderwijs in te voeren of voort te zetten overeenkomstig de bepalingen van dit decreet, schorst de regering, op grond van een verslag opgesteld door de betrokken inspectiedienst vanaf het volgende schooljaar, elke subsidiëring in verband met de organisatie van het meertalig onderwijs.

§3. In het gemeenschapsonderwijs brengen de inrichtingen die de machtiging hebben gekregen om het meertalig onderwijs te organiseren, de door de regering te bepalen diensten, in een met redenen omkleed verslag, ervan op de hoogte indien zij het meertalig onderwijs niet of niet meer willen aanbieden.

In het gesubsidieerd vrij en officieel onderwijs brengen de inrichtende machten die verklaard hebben dat zij de organisatie van het meertalig onderwijs hebben ingevoerd of voortgezet en die beslissen dat onderwijs niet meer te organiseren, daarvan de diensten door de regering te bepalen op de hoogte, met vermelding van de redenen waarom ze dat onderwijs niet of niet meer organiseren.

Artikel 20

Alleen de scholen die, voor het gemeenschapsonderwijs, de in de twee vorige artikelen bedoelde machtiging hebben gekregen, of voor het gesubsidieerd vrij en officieel onderwijs, de subsidiëring hebben aangevraagd en verkregen, organiseren het meertalig onderwijs.

AFDELING VII

Voorwaarden betreffende het onderrichten van cursussen in het kader van meertalig onderwijs

Artikel 21

§1. Er wordt een ‘Commissie voor de toelating tot het onderwijzen in het meertalig onderwijs’, hierna de commissie te noemen, opgericht, die ermee belast wordt om aan de regering voorafgaande adviezen uit te brengen met betrekking tot de individuele aanvragen tot toelating om in het meertalig onderwijs te onderwijzen.

§2. De regering bepaalt de samenstelling van de commissie.

De regering benoemt de voorzitter, de leden en de secretaris. Zij legt tevens de werkingsregels vast.

§3. De commissie komt minstens eenmaal per jaar bijeen.

§4. De regering bepaalt de vergoeding, ten laste van de begroting, voor de leden die de vergadering bijwonen.

Artikel 22

§1. De vereisten waaraan de personeelsleden die de functies uitoefenen van onderwijzers en leraren alge-

mene vakken in het meertalig onderwijs en die het bewijs leveren van een functionele kennis van de Nederlandse taal, moeten voldoen inzake het taalgebruik in het onderwijs worden door het Vlaams Parlement vastgelegd bij wijze van bekrachtiging van een besluit van de regering. De regering legt het besluit uiterlijk één maand na de goedkeuring ter bekrachtiging voor aan het Vlaams Parlement. De vereisten hebben uitwerking vanaf de datum die het decreet aangeeft.

Onder functionele kennis dient te worden verstaan een kennis die de leerkracht in staat stelt om zijn collega's, de leerlingen en hun ouders te begrijpen, als ook om zich voor hen verstaanbaar te maken tijdens gewone gesprekken.

§2. De proeven, georganiseerd door de examencommissie, ingericht met toepassing van artikel 15, tweede lid, van de Taalwet, waarvoor men moet slagen als bewijs van de functionele kennis van de Nederlandse taal worden door het Vlaams Parlement vastgelegd bij wijze van bekrachtiging van een besluit van de regering. De regering legt het besluit uiterlijk één maand na de goedkeuring ter bekrachtiging voor aan het Vlaams Parlement. De proeven hebben uitwerking vanaf de datum die het decreet aangeeft.

De in §1 bedoelde personeelsleden die hun grondige of voldoende kennis van de Nederlandse taal hebben aangetoond met toepassing van artikel 15 van de Taalwet hebben het bewijs geleverd van hun functionele kennis van die taal.

§3. Indien zij geen bewijs hebben geleverd van hun functionele kennis van de Nederlandse taal, kan het Vlaams Parlement aan de betrokken personeelsleden een afwijking toekennen bij wijze van bekrachtiging van een besluit van de regering. De regering legt het besluit uiterlijk één maand na de goedkeuring ter bekrachtiging voor aan het Vlaams Parlement. De afwijking heeft uitwerking vanaf de datum die het decreet aangeeft. De inrichtende macht neemt in dat geval de nodige maatregelen om de communicatie tussen deze leerkrachten en de ouders te garanderen.

Artikel 23

§1. Er wordt een jury samengesteld die bevoegd is om een getuigschrift af te leveren dat toelating geeft om in de onderdompelingstaal te onderwijzen. De jury omvat vier afdelingen: een afdeling ‘Franse taal’, een

afdeling ‘Duitse taal’, een afdeling ‘Engelse taal’ en een afdeling ‘Spaanse taal’.

De nadere regelen inzake de samenstelling en werking van de jury worden door het Vlaams Parlement vastgelegd bij wijze van bekrachtiging van een besluit van de regering. De regering legt het besluit uiterlijk één maand na de goedkeuring ter bekrachtiging voor aan het Vlaams Parlement. De regelen hebben uitwerking vanaf de datum die het decreet aangeeft.

§2. De examens die tot dit getuigschrift leiden, bevatten minstens:

- a) een schriftelijke proef;
- b) een mondelinge proef;
- c) een didactische proef.

De inhoud en de regels inzake de organisatie van de proeven worden door het Vlaams Parlement vastgelegd bij wijze van bekrachtiging van een besluit van de regering. De regering legt het besluit uiterlijk één maand na de goedkeuring ter bekrachtiging voor aan het Vlaams Parlement. De inhoud en regels inzake de organisatie hebben uitwerking vanaf de datum die het decreet aangeeft.

De regering legt de voorwaarden tot homologatie van buitenlandse pedagogische bekwaamheidsbewijzen vast.

HOOFDSTUK III

Begeleiding en toezicht in het kader van meertalig onderwijs

Artikel 24

§1. Er wordt een steunpunt voor het waarnemen en begeleiden van meertalig onderwijs, hierna ‘het steunpunt’ te noemen, opgericht binnen het Agentschap voor Onderwijsdiensten, hierna ‘Agodi’ te noemen. Het steunpunt heeft een adviesbevoegdheid.

§2. Het steunpunt heeft als opdracht, met inachtneming van het beginsel van de vrijheid inzake pedagogische methoden:

- 1° voor de regering, het Agodi, de inrichtende machten en de scholen, voorstellen te formuleren ter verbetering van het meertalig onderwijs, inzonderheid op grond van het algemeen verslag dat om de drie jaar door de inspectiedienst wordt opgesteld;
- 2° op aanvraag van het Agodi, een advies uit te brengen over de schoolboeken en pedagogische hulpmiddelen die voor het meertalig onderwijs worden bestemd;
- 3° voor de regering en het Agodi voorstellen te formuleren inzake opleiding gedurende de loopbaan van de leerkrachten die hun opdracht uitoefenen in het kader van het meertalig onderwijs.

Het Vlaams Parlement kan het steunpunt met supplementaire opdrachten belasten bij wijze van bekrachtiging van een besluit van de regering. De regering legt het besluit uiterlijk één maand na de goedkeuring ter bekrachtiging voor aan het Vlaams Parlement. De uitbreiding heeft uitwerking vanaf de datum die het decreet aangeeft.

§3. Het bestuur van het steunpunt wordt voorgezeten door de administrateur-generaal van het Agodi of door zijn afgevaardigde.

Het is samengesteld uit:

- de administrateur-generaal van het Agodi of zijn afgevaardigde;
- vier inspecteurs die door het Vlaams Parlement worden benoemd op voordracht van de administrateur-generaal van het Agodi, waarbij ten minste twee van die inspecteurs belast worden met de inspectie van een of meer vakken waarvan het onderwijs kan worden gevolgd in het kader van het meertalig onderwijs;
- vier deskundigen inzake pedagogiek of didactiek van de talen, die door het Vlaams Parlement worden benoemd.

Het Vlaams Parlement benoemt de secretaris en kan de samenstelling van het bestuur uitbreiden. Zij legt tevens de werkingsregels vast.

Het Vlaams Parlement bepaalt de vergoeding, ten laste van de begroting, voor de leden die de vergadering van het bestuur bijwonen.

HOOFDSTUK IV

Algemene bepalingen en inwerkingtredingsbepaling

Artikel 25

De regering kan het geheel van decreetbepalingen in verband met het onderwijs en meertalig onderwijs coördineren.

Om die reden kan de regering:

- 1° de volgorde, nummering en, in het algemeen, de voorstelling van de te coördineren maatregelen wijzigen;
- 2° de wettelijke referenties die in de te coördineren bepalingen zouden zijn vervat, wijzigen, om ze in overeenstemming te brengen met de nieuwe nummering;
- 3° de opstelling van de te coördineren bepalingen wijzigen om hun overeenstemming te garanderen met de bepalingen van dit decreet alsook de terminologie eenvormig te maken zonder dat afbreuk wordt gedaan aan de principes ingeschreven in de bepalingen van dit decreet.

Artikel 26

Dit decreet treedt in werking op een door de regering te bepalen datum en ten laatste op 1 januari 2010.

Sven GATZ
Stern DEMEULENAERE
Margriet HERMANS
